

Mojmírovčan

Časopis obce Mojmirovce

ČÍSLO 11
NOVEMBER 2022
NEPREDAJNÉ
ROČNÍK XXVIII.

- Zamyslenie
- Samospráva obce informuje
- » Výsledky volieb
- Príhovor
- Zaznamenali sme v obci
- » Usilovný pomocník v PD Mojmirovce
- » Seniori na brigáde vo vinohradoch PD
- » Oprava dominanty námestia
- » Obnova grófskej kaplnky
- Zo života škôl
- » Úspešný projekt od ZSE
- » Robíme niečo preto, aby sme zdravo žili
- » Divadelné predstavenie Danka a Janka
- » Európsky deň jazykov
- » Zbierka Biela pastelka
- » Európsky týždeň športu
- » Svetový deň zvierat
- » Plavecké preteky
- » Výstava na stromoch
- Recepty z Urmína
- » Jelení chrbát s figovou omáčkou a batátovými hranolkami

Titulka:
Mojmirovské chryzantémy
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Zrnko múdrosti:
Ak existuje nejaká náhrada za lásku, je to spomienka.

Joseph Brodsky

Mojou obcou sú
MOJMIROVCE

Zamyslenie k dušičkovému obdobiu

Kolobeh života v prírode od jari k zime sa aj tento rok priblížil ku koncu. Usilovný hospodár sa po vynaloženej námahe teší z úrody. Prirodzene nás toto obdobie vedie k uvažovaniu nad záverom nášho pozemského života. Navštevujeme cintoríny, modlíme sa za zosnulých.

Nechajme sa v týchto myšlienkach poučiť Ježišom – on tento svet i svet nadprirodzený dobre pozná! On pri lúčení sa so svojimi priateľmi niekoľko hodín pred vlastnou smrťou hovorí: „Ešte chvíľku a už ma nevidíte a zasa chvíľku a uvidíte ma. Budete smútiť, ale váš smútok sa premení na radosť. Keď žena rodí, je sklúčená, lebo prišla jej hodina. No len čo porodí dieťa, už nemyslí na bolesti pre radosť, že prišiel na svet človek. Aj vy ste teraz smutní, ale zasa vás uvidím a vaše srdce sa bude radovať. A vašu radosť vám nik nevezme.“ (Jn 16, 16-22)

Ježiš pripravoval apoštolov na svoje blížiac sa utrpenie, smrť a predpovedá svoje zmŕtvychvstanie. Ale sú to aj slová poučenia pre nás v téme o prechode do večnosti. Mám svoj cieľ života, raz nám božiu radosť nik nevezme! Ani tma smrti, lebo ju Ježiš premohol!

V súvisle so slovami o žene a rodení dieťaťa je výstižný tento príbeh:

V tele ženy sa počali dvojčatá. Dni a týždne ubiehali, deti rástli a stále viac sa zväčšovala ich radosť zo života. Takto začali s objavovaním sveta. Uvedomili si pupočnú šnúru, cez ktorú dostávali potravu a spievali: „Aká veľká je láska našej matky, ktorá sa delí o svoj život s nami!“ Ubehlo už niekoľko mesiacov a dvojčatá zistili, že sú zmenené a pomaly sa nezmestia vo svojom dome. „Čo to znamená?“ pýtalo sa jedno. „To znamená,“ povedalo druhé, „že sa náš pobyt na tomto mieste schýľuje ku koncu.“ „Ale mne sa odtiaľto nechce!“ ozvalo sa prvé. „Chcem tu zostať stále.“ „Nemáme inú voľbu,“ odpovedalo druhé, „ale možno existuje život po narodení.“ „A ako by mohol existovať?“ pýtalo sa pochybovačne prvé. „Stratíme našu šnúru života a ako budeme bez nej žiť? Veru, narodenie je koniec!“ A v narastajúcom zármutku dodalo: „Aký má môj život zmysel? Možno za tým všetkým neexistuje ani žiadna matka!“ „Ale musí existovať,“ protestovalo druhé, „ako by sme sa sem vôbec dostali a ako by sme tu prežili?“ „A už si našu matku niekedy videl?“ spýtalo sa prvé. „Možno že žije len v našich predstavách. Iba sme si ju vymysleli, aby sme ľahšie pochopili svoju existenciu.“

Posledné dni dvojčiat v matkinom tele boli plné otázok a strachu. Konečne prišiel okamžik narodenia. Keď opustili svoj doterajší svet, otvorili oči. Kričali. To, čo uvideli, prekonalo i tie najodvážnejšie sny.

Milí priatelia! Ani my sa v živote nevyhneme tme, strachu, ťažkostiam, utrpeniu. Ale máme nádej na završenie nášho života v Božom náručí. Na rozdiel od detí v príbehu, je

našou úlohou veriť vo večný život, ale podľa právd viery aj žiť! Oplatí sa to!

Vdp. Jozef Marko

POZVÁNKY

Obec Mojmirovce v spolupráci s MC Urmínček
Vás srdečne pozýva na podujatie

Katarínska zábava

26. NOVEMBRA 2022 O 18:00
Kultúrny dom Mojmirovce

VSTUPNÉ: 10,- EUR/os.
Vstupenky si môžete zakúpiť na OcÚ Mojmirovce

Do tanca zahrá skupina EXIL 18:00 - 24:00
Večera batôžková - kto si čo prinesie, to bude mať :)

Tešíme sa na Vás!

* Obec Mojmirovce v spolupráci s MC Urmínček pozýva deti, ale i širokú verejnosť na tradičný lampiónový sprievod, ktorý sa uskutoční v nedeľu 27. novembra 2022, pri príležitosti rozsvietenia prvej adventnej sviečky na adventnom venci na námestí. Stretnutie sa uskutoční o 16.15 hod. pri Regionálnom múzeu Mojmirovce. Odtiaľ sa presunieme na námestie. Na cestu nám posvietia lampióny a svetielka, ktoré ponesú deti. Srdečne vás všetkých pozývame.

Uzávierka čísla: 10. deň v mesiaci.
Adresa na zaslanie príspevkov:
mojmirovcan@mojmirovce.sk
Mojmirovčan - mesačník obce Mojmirovce
Vydáva: Obec Mojmirovce
Námestie sv. Ladislava 931/7 951 15
Mojmirovce
IČO: 00308269,
telefón: 037/7798268,
e-mail: starosta@mojmirovce.sk
Zostavila redakčná rada:
predseda Ing. Tomáš Poledník

členovia: Mgr. Lívia Belanová,
Ing. Jaroslav Horváth,
Mgr. Tatiana Ivanová, Mgr. Dagmar Kiššová, Mgr. Gertrúda Štrámová,
Tatiana Tóthová
Registračné číslo časopisu
Mojmirovčan: EV 3260/09.
ISSN 1339 - 0988
Zodpovedný:
Mgr. Martin Palka - starosta obce
Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky.

Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciamy.
Časopis je zverejnený v elektronickej verzii (PDF) na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:
Pavol Deglovic
PANTER PMD s.r.o. Nitra,
0905 259 609,
e-mail:
studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

Vážení spoluobčania,

poslednú októbrovú sobotu sme opätovne mohli ovplyvniť dianie v regiónoch i v našich samosprávach cez voľby poslancov, županov, starostov a primátorov na najbližšie štyri roky. Prostredníctvom obecného časopisu Mojmírovčan sa chcem

poďakovať všetkým občanom, ktorí prišli do volebných miestností a využili toto svoje právo na vyjadrenie názoru. Osobne cítim veľkú zodpovednosť voči vám, ktorí ste mi dali svoj hlas ako kandidátovi na post starostu obce už po tretíkrát. Zároveň moje poďakovanie patrí ľuďom, ktorí sú ochotní zdieľať so mnou prácu v prospech našej obce, pomôcť pri všetkých aktivitách a rozhodnutiach, nie možno vždy jednoduchých, niekedy dokonca i nepopulárnych. S vašou dôverou, spoločne s novozvolenými poslancami obecného zastupiteľstva, budem nakladať zodpovedne a s úctou. Pomyslel som uzatvárať ďalšiu štvorročnú etapu v živote našej obce, ktorej program ste odobrili vo voľbách pred štyrmi rokmi. Možno si niektorí ešte spomínate na program, ktorý sme vám spolu s poslancami predložili. Myslím si, že sa nám to vďaka vašej podpore a spolupráci všetkých poslancov obecného zastupiteľstva a pracovníkov obce vo väčšej miere podarilo aj naplniť. Skončila jedna etapa a bez prerušenia pokračuje ďalšia. Treba sa však raz za čas pozastaviť a predložiť účet za uplynulé obdobie. Napriek určitým prekážkam sa nám podarilo dosiahnuť viditeľné úspechy. Preto iba heslovite zhrniem, čo sa nám spoločne s poslancami obecného zastupiteľstva a pracovníkmi obce podarilo dosiahnuť vo volebnom období 2018 - 2022.

- Rekonštrukcia parkoviska pred Supermarketom COOP Jednota na námestí
- Rekonštrukcia chodníka popri Hlavnej ulici od námestia po potok
- Zakúpenie novej komunálnej techniky (traktor, kontajnerový nosič, kontajnery, kosačky, radlica na sneh...) aj vďaka získanej dotácii z Environmentálneho fondu
- Dobudovanie chýbajúceho verejného osvetlenia na Slamkovej ulici, ulici Pri Hliníku a Taránskej ulici
- Vybudovanie tribúny na futbalovom štadióne

(I. etapa) vďaka získanej dotácii zo SFZ

- Regenerácia futbalového ihriska
- Komplexná rekonštrukcia interiéru kultúrneho domu
- Zakúpenie nových stoličiek do veľkej sály vďaka získaniu financií z Nadácie SPP
- Dobudovanie kanalizačných vetiev (Cintorínska ulica, Slamkova ulica) a výmena vodomerov v celej obci
- Vydávanie obecných kalendárov a propagačných materiálov obce – dotácia z NSK
- Rozšírenie kamerového systému v obci – dotácia MV SR
- Vybudovanie multifunkčného ihriska v obci – dotácia Úrad vlády SR
- Vybudovanie osvetlenia na cintoríne, kde je Dom smútku, a na cintoríne smerom do Svätoplukova
- Výstavba inkluzívneho detského ihriska RODINKA – dotácia MPSVaR
- Výmena obecného rozhlasu v celej obci
- Modernizácia obecnej knižnice a nákup knižného fondu z finančných zdrojov FPU
- Vybudovanie čítárne v KD z finančných zdrojov Nadácie SPP

Okrem toho sa nám podarilo:

- v spolupráci so ZO SZZ v Mojmírovciach upraviť verejné priestranstvo medzi Supermarketom COOP Jednota a budovou OcÚ,
- vypracovať energetické audity na všetky verejné budovy zo zdrojov EÚ,
- zatepliť strop v nájomných bytoch Pod vinohradmi,
- vymeniť kotly (Cedron Senior, n.o., VSS Mojmírovce, Kaderníctvo),
- rekonštruovať a vybaviť učebne ZŠ Mojmírovce zo získaných zdrojov EÚ,
- zvládnuť povinné testovanie na COVID 2020-2021,
- zakúpiť veľkoobjemové kontajnery na triedený odpad pre Zberný dvor z poskytnutých prostriedkov Environmentálneho fondu,
- rekonštruovať zatekajúcu strechu na garážach OcÚ,
- postupné geodetické zameranie ulíc pre majetkovo-právne vysporiadania pozemkov v obci,
- rekonštruovať prečerpávaciu stanicu na ul. A. Hlinku,
- majetkovo-právne vysporiadania väčšej časti pozemkov pod ČOV Mojmírovce,
- pokryť verejné priestranstvá internetom - WIFI pre Teba – zo zdrojov EÚ,

PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

- kúpiť mobilné pódium do kultúrneho domu,
- získať financie na projekt „Deti dokážu zmeniť

svet“ – zo zdrojov EÚ,

- podporovať miestne spolky a organizácie, ako aj podporiť tvorbu mojmírovských autorov - vydanie CD SLIDE, RuNa, Penco, Eiffel a Danča, Miniatury obecných pamiatok a pamätihodností a pod.,
- vypracovať Nízkouhlíkovú stratégiu obce Mojmírovce financovanú zo zdrojov EÚ,
- a iné.

I napriek zložitému a náročnému obdobiu sme zrealizovali množstvo projektov a niekoľko projektov je tesne pred realizáciou. Ďakujem preto všetkým za pomoc a podporu pri tejto práci, ako aj pri rozvoji našej obce. Obzvlášť ďakujem poslancom obecného zastupiteľstva za ich konstruktívny a ústretový prístup pri rokovaní na obecných zastupiteľstvách, ako aj za podporu pri plnení zámerov rozvoja našich Mojmíroviec. Ďakujem všetkým organizáciám v obci za ich prácu, propagáciu a reprezentáciu obce.

Mgr. Martin Palka,
starosta obce

SAMOSPRÁVA OBCE INFORMUJE

Výsledky volieb do orgánov obce Mojmírovce

V komunálnych voľbách 2022 sa hlasovalo v troch volebných miestnostiach, ktoré boli sprístupnené voličom od 7.00 do 20.00 hodiny. Z celkového počtu oprávnených voličov 2 399 sa na hlasovanie zúčastnilo 881 voličov, čo predstavuje takmer 37 %-nú volebnú účasť. Pre voľby starostu obce bolo odovzdaných 786 platných hlasovacích lístkov a pre voľby do obecného zastupiteľstva bolo odovzdaných 846 platných hlasovacích lístkov.

Na post starostu obce Mojmírovce bol zaregistrovaný jeden kandidát, ktorý na hlasovacom lístku získal nasledovný počet hlasov:

1. Martin Palka, Mgr., nezávislý kandidát, 786 hlasov

Za starostu obce Mojmírovce bol zvolený **Mgr. Martin Palka.**

Zo štrnástich kandidátov pre voľby do obecného zastupiteľstva bolo zvolených deväť poslancov v poradí podľa počtu získaných hlasov:

1. Tomáš Dúbravský, Mgr., SNS, 537 hlasov
2. Daniela Grófová, Mgr., SNS, 509 hlasov
3. Rudolf Ďurčanský, Ing., SNS, 487 hlasov
4. Michal Bohunčák, Ing., SNS, 413 hlasov
5. Ľubica Žáčiková, KDH, 386 hlasov
6. Juraj Švarc, Mgr., nezávislý kandidát, 374 hlasov
7. Marián Keleši, PharmDr., KDH, 365 hlasov
8. Peter Schultz, Ing., Mgr., KDH, 334 hlasov
9. Jana Ivanič Porhajašová, doc., Ing., PhD., KDH, 316 hlasov

Náhradníci - kandidáti, ktorí neboli zvolení za poslancov obecného zastupiteľstva v poradí podľa počtu získaných platných hlasov:

1. Renáta Orličková, Bc., SNS, 306 hlasov
2. Jaroslav Rodný, SNS, 288 hlasov
3. Imrich Kováč, KDH, 268 hlasov
4. Jozef Filo, Ing., nezávislý kandidát, 236 hlasov
5. František Visolajský, Ing., nezávislý kandidát, 119 hlasov

Usilovný pomocník vo viniciach PD Mojmirovce

Uľahčovanie a zefektívňovanie ľudských činností je staré ako ľudstvo samo. Od vynájdenia kolesa ľudstvo prišlo s celým radom rôznych vynálezov, objavov či technológií, ktorých úlohou bolo prispieť k efektívnejšiemu a racionálnejšiemu vykonávaniu činností pre zabezpečenie každodenných potrieb. Mechanizácia je už stáročia evidentná v priemysle, ale neobišla ani poľnohospodárstvo, vďaka čomu je možné produkovať potraviny v dostatočných množstvách pre uspokojenie potrieb spotrebiteľov a zabezpečenie potravinovej bezpečnosti.

Úloha vinohradníka pri produkcii kvalitného hrozna je ešte aj v súčasnosti nenahraditeľná, hoci celú plejádu činností je už dnes možné mechanizovať. Popri celej hromade strojov na obrábanie pôdy, kosenie, zelené práce, postrekovanie ľudský um prišiel na mechanizmus, ktorým by bolo možné urýchliť a zefektívniť aj takú činnosť, akou je zber úrody hrozna. Každý z nás už neraz videl klasický obilný kombajn a mnohí sme ho mali možnosť vidieť aj počas zberu úrody, či už sa jednalo o jačmeň, pšenicu, repku, kukuricu, slnečnicu – princíp bol v zásade veľmi podobný. S kombajnom na hrozno sa asi stretol už len málokto a princíp jeho činnosti je istotne záhadou pre väčšinu z nás. Ako obrať hrozno tak, aby nedošlo k porušeniu kmienka? Koľko hrozna dokáže takýto stroj obrať? Koľkých zberačov vieme týmto spôsobom nahradiť?

Už dávnejšie bolo prijaté rozhodnutie vedenia PD Mojmirovce o zrealizovaní rozsiahlej modernizácie vinárstva. Postupne tak boli vynaložené nemalé investície na modernizáciu celého pivničného hospodárstva od spracovania hrozna až po finalizáciu hotových výrobkov. Za zmienku stojí zaobstaranie vysokokapacitnej násypky, väčšieho pneumatického lisu, uzatvárací stroj na fľaše so skrutkovacími uzávermi a navýšenie celkovej kapacity pivnice modernými nerezovými nádobami. Na jar tohto roku sme navyše zrealizovali výsadbu 12 ha nových vinohradov. Ďalšou a nevyhnutnou etapou modernizácie bolo uľahčenie a zefektívnenie prác pri zbere hrozna,

a tak už počas tohtoročného vinobrania mal vo viniciach PD Mojmirovce svoju premiéru nový kombajn na hrozno.

Zapriahnutý kombajn

Pohľad do útrob kombajnu

Jedná sa o traktorom ťahané zariadenie značky Pellenc, francúzskej výroby, s rôznymi vymoženosťami umožňujúcimi bezpečný a efektívny zber hrozna. Stroj pracuje na princípe striasania bobúľ striasacími tyčami, pričom väčšina stra-

Zber môže začať

pín zostane na kre. Bobule následne padajú na pásový dopravník aj s prípadnými stopkami či spadnutými listami. Tam sa už dostanú k slovu vysokofrekvenčné lineárne odstopkovače, ktoré zbavia bobule posledných stopiek a tie následne prepádajú cez triediaci stôl priamo do zásobníkov, pričom stopky, listy a úlomky strapín sú vyhadzované von. Takto dochádza k odstráneniu takmer 100 % listov a až 95 % stopiek. Celý proces prebieha veľmi čistým spôsobom s minimálnymi stratami. Takto sa v zásobníkoch dokáže nakumulovať až takmer 3000 kg materiálu. Ten je následne presýpaný do prepravných nádob

a odvezený na ďalšie spracovanie, ku ktorému dôjde spravidla do pol hodiny.

V uplynulej sezóne sa kombajnom podarilo zozbierať úrodu z pozoruhodných 46 ha z celkovej plochy 104 ha rodiaceho vinohradu. Zber je bohužiaľ limitovaný konštrukciou vedenia, pričom ideálnou konštrukciou je oceľová. Zber úrody na konštrukcii s betónovými stĺpkami je veľmi limitovaný, nakoľko by kvôli otrasom dochádzalo k ich postupnému poškodzovaniu. Najväčší zaznamenaný výkon zariadenia bol 35 t/deň, čo zodpovedá výkonu približne 45 ľudí. Aj

to nám umožnilo vystačiť si s nižším počtom brigádnikov, keďže záujem o tieto práce postupne upadá. Z hľadiska celkovo nízkeho záujmu o prácu v poľnohospodárstve je nevyhnutné mechanizovať čo najviac činností. Okrem rezu je dnes už možné realizovať mechanizáciu všetkých činností a z hľadiska znižovania nákladov je nevyhnutné tomuto trendu postupne prispôbovať výsadbu a vedenie vinohradov.

Ing. Tomáš Poledník

*Foto: archív
PD Mojmirovce*

Presýpanie pozbieraného hrozna

Seniori na brigáde vo vinohradoch PD

V pekný slnečný deň, piatok 7. októbra 2022, sa dvanásť seniorov, členov ZO JDS Mojmirovce, zúčastnilo na brigáde zberu hrozna v družstevných viniciach.

Vzájomná spolupráca ZO Jednoty dôchodcov Slovenska v Mojmirovciach s Poľnohospodárskym družstvom Mojmirovce trvá už dlhé roky a ani tento rok nechceli seniori sklamať družstevníkov.

Madona pred realizáciou v roku 2017

Madona po renovácii podstavca 2017

Madona po kompletnej renovácii 2022

Príjemné „babie leto“ uľahčilo brigádnikom zber hrozna a vytvorilo príjemnú náladu medzi zberačmi. Snaha seniorov bola držať krok so skúsenými brigádnickami a pevne veríme, že sa nám to podarilo.

Na záver brigády sa nám Ing. Miroslav Belan poďakoval za pomoc a my sme boli spokojní, že sme pomohli pri zbere. Unavení, ale spokojní s vykonanou prácou, sme odchádzali domov.

AS

Foto: Ing. Daniel Mičiak

Oprava dominanty námestia - výsledok spolupráce

NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

Socha Panny Márie s dieťaťom na Námestí sv. Ladislava sa spomína v archívnych záznamoch už v roku 1779. Je vytvorená z pieskovca, postavená na barokovom podstavci a na kamennom sokli. Socha bola priebežne obnovovaná rôznymi postupmi a materiálmi, čo jej podľa odborníka viac škodilo, ako prospievalo.

Jedna z rozsiahlejších renovácií bola zrealizovaná a financovaná obcou v roku 2010. V roku 2017 sa podarilo občianskemu združeniu Mojmirovské kroky (MK) získať dotáciu vo výške 2000 eur z rozpočtu Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK), z 2 % z daní 100 eur a bola zrealizovaná kompletná obnova podstavca.

V roku 2022 nasledovala II. etapa renovácie celej sochy, ktorú reštaurátor musel zrealizovať vo svojom ateliéri. Na financovanie získalo združenie MK ďalšiu dotáciu z rozpočtu NSK vo výške 1900 eur, z 2 % z daní doplatilo 1100 eur. Zvyšok finančných prostriedkov doplatila obec (1750 eur) a OZ INŠPIRÁCIA (250 eur). Občianske združenie MK získalo ešte z Grantového programu SAMI – SEBE z MAS CEDRON – NITRAVA 500 eur. Tieto finančné prostriedky budú využité na zabezpečenie odvedenia vody od sochy, vybudovanie drenáže a konečných úprav okolia sochy. Celý proces demontáže a opätovnej inštalácie po renovácii bol veľmi náročný. Starosta obce zabezpečil potrebnú techniku, kde bola potrebná asistencia zamestnancov obce, členov MK aj dobrovoľníkov. Dokončovacie práce, drenáž a okolie sochy zabezpečia dobrovoľníci z OZ MK.

Potvrdilo sa nám, že spojením rôznych finančných zdrojov a spoločnými silami dokážeme zrealizovať zaujímavé veci v prospech všetkých. Verím, že správnu údržbou a pravidelným ošetrovaním sa nám podarí udržať sochu čo najdlhšie v dobrom stave.

Na záver ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na ukončení renovácie jednej z dominant Námestia sv. Ladislava v Mojmirovciach, a zároveň ďakujem všetkým, ktorí prispievajú 2 % z daní, čím sa tiež podieľajú na financovaní spoločných projektov v obci.

Za OZ Mojmirovské kroky
Mgr. Daniela Kozáková

Foto: Archív OZ Mojmirovské kroky

Obnova grófskej kaplnky

Najväčšou dominantou Námestia sv. Ladislava v Mojmirovciach je nepochybne Kostol sv. Ladislava, v ktorom veriaci praktizujú a prehľbujú svoju vieru. Minulý rok sme si pripomenuli 300. výročie jeho vysviacky. Avšak okrem duchovna je potrebné dbať aj na vzhľad nášho chrámu.

Po mnohých väčších, či menších opravách prišla na rad aj obnova grófskej kaplnky, ktorá v týchto dňoch dostala „nový šat“. Odstránili sa početné praskliny na múroch a strope, strop sa zateplil z dôvodu eliminácie tepelných strát. Všetko prebiehalo po dohode s vdp. Jozefom Markom. Vďaka patrí ochotným pánom Pavlovi Rácovi, Pavlovi Palkovi a Jánovi Majerčíkovi, ktorí pripravili kaplnku na rekonštrukciu a po dokončení prác osadili lavice, kríž a obrazy na pôvodné miesta. Vymenené boli aj staré elektrické vypínače za nové. Rekonštrukciu realizovali skúsení páni Mário a Peter Selešioví. Všetkým patrí jedno veľké ĎAKUJEM.

Všetko sa udialo aj s účinkom sily Božieho požehnania. Preto vyprosujeme u Pána Boha o túto pomoc a podporu aj do budúcnosti pri realizácii ďalších plánovaných projektov v našom chráme.

ZP

Úspešný projekt od ZSE „Poznaj svet okolo seba“

Pod týmto názvom sme v materskej škole realizovali ďalší úspešný projekt od ZSE v sume 800 eur, prostredníctvom ktorého sme zakúpili edukačný materiál nielen pre predškolské deti, aby sme tak zabezpečili množstvo podnetov, ktoré pomôžu deťom objavovať svet v jednotlivých vzdelávacích oblastiach. Pomocou digitálnych technológií sme sprostredkovali život okolo seba, ktorý nie je viditeľný voľným okom, napr. hmyz, štruktúru látok, predstavu o vesmíre, prírode... Oboznamovali sme sa kde a akým spôsobom sa dajú získať informácie a hlavne ako ich vieme využiť v živote. Z hľadiska výchovno-vzdelávacej činnosti je prínos projektu dlhodobý. Pomocou nového inovatívneho edukačného materiálu, priamym aktívnym prístupom si deti zážitkovým osvojovaním skúseností a poznatkov osvoja a upevnia získané zručnosti a návyky.

Tento projekt sa uskutočnil vďaka finančnej podpore Nadácie ZSE.

Anna Velebná
Foto: Lucia Očovayová

Robme niečo preto, aby sme zdravo žili

Myšlienka vytvorenia deťom navštevujúcim Materskú školu Mojmirovce bezpečné, ale aj ekovychovné prostredie, nielen počas horúcich dní na detskom ihrisku, bola prenesená do žiadosti o grant od Volkswagenu Slovakia s názvom „Robme niečo preto, aby sme zdravo žili“ v sume 2300 eur. Táto žiadosť o grant bola schválená a

s deťmi sme nielen počas pobytu vonku mohli priamym zážitkovým učením sprostredkovať výsadbu stromov, za ktorú veľmi pekne ďakujeme členom miestneho spolku záhradkárov. Výsadbu rastlín, polievanie a starostlivosť o rastlinky vo vyvýšených záhonoch zvládli už samotné deti za pomoci pani učiteliek. Aby bol zabezpečený kontakt s vtáctvom, zakúpili sme búdky pre vtáčikov a zrnno, aby sme v zimných mesiacoch mohli vtáčiky prikrmovať.

Nadácia
Volkswagen Slovakia

Hmyz sme pozorovali v hmyzích domčekoch, poznávali ho a pomenovávali. Prostredníctvom tohto grantu sme sledovali ciele v oblasti vnímania prírody, rastlín, živočíchov, človeka, neživej prírody a prírodných javov, ktoré vyplývajú zo vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie. Tento projekt má dlhodobý charakter. Vysadením stromov vzniknú tienisté miesta, kde je možné počas horúcich dní realizovať výchovno-vzdelávací proces. Takto upravený priestor je vhodný pre zážitkové učenie ekovýuky všetkých detí a hlavne detí z menej podnetného prostredia. Odpovedá na otázky Ako a prečo sa starať o prírodu, ktoré nájdeme v cieľoch Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie.

Anna Velebná

Divadelné predstavenie Danka a Janka

V stredu 19. októbra 2022 sa naše deti z materskej školy zúčastnili divadelného predstavenia Danka a Janka. Divadielko nám zahrli divadelníci zo Spišskej Novej Vsi, z Divadla na Predmestí.

Janka a Danka sú dve sestričky, dvojčičky. Majú sa vzájomne rady, ale niekedy sa medzi sebou i škriepia, nahovárajú na zlé. No keď treba, vedia ľahať za jeden povraz. Sú presne také, ako

aj iné deti. Majú ešte brata Miška, ktorého často zapoja do svojich šibalstiev.

Rozprávka bola plná veselých pesničiek. Deti sa celý čas smiali, tancovali, zabávali, ba niektorí sa aj zapojili do deja. Na záver získali divadelníci veľký potlesk. Ďakujeme za návštevu.

Lucia Kellnerová
Foto: Anna Velebná

Európsky deň jazykov

Pri príležitosti Európskeho dňa jazykov, ktorý sa na našej základnej škole organizoval 26. septembra, boli pedagogicky Katedry anglistiky a amerikanistiky FF UKF v Nitre, doc. PhDr. Mária Hricková, PhD. a Mgr. Martina Juričková, PhD., oslovené Základnou školou Mojmirovce s ponukou možnosti pripraviť pre žiakov zaujímavé aktivity, ktoré prepájajú literatúru s výučbou anglického jazyka. Mojmirovskí žiaci si tak vyskúšali aktivity v štyroch tematických okruhoch. Piataci mali možnosť zažiť interaktívnu hodinu s obrázkovou knihou The Farmer and the Clown, siedmci si precvičili minulé čas na dobrodružnej ceste s Hobbitom Bilbom, ôsmaci si otestovali svoju slovnú zásobu a čitateľské zručnosti v rámci témy Welcome to my house a deviataci zistili, že aj poézia ich môže veľa naučiť o priateľstve. Na záver ôsmaci a deviataci prezentovali svoje pútavé a interaktívne projekty o jednotlivých územných celkoch Spojeného kráľovstva. Žiaci si nielenže vyrobili veľké farebné plagáty, v ktorých zachytili kľúčové informácie

a zaujímavosti z histórie a reálií jednotlivých častí Spojeného kráľovstva, ale sa aj obliekli do ich národných farieb či masiek a vlastnoručne upiekli najznámejšie tradičné koláče.

Ing. Iveta Podberská
Foto: Mgr. Natália Poláková

Zbierka Biela pastelka

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska je organizátor verejnej zbierky Biela pastelka. Je to občianske združenie, ktorého členmi sú ľudia so zrakovým postihnutím, ich priatelia a príbuzní i rodičia nevidiacich a slabozrakých detí.

Už každoročne sa naša Základná škola v Mojmirovciach zúčastňuje zbierky Biela pastelka. Pri zbierke pomáhali dobrovoľníci zo 6. ročníka. Žiaci boli v zbierke veľmi aktívni, citlivo reagovali na tento deň. Vďaka ich snahe pomôcť ľuďom s problémami zraku sa v základnej škole vyzbieralo 122,89 eur. Všetkým, ktorí prispeli, ďakujeme.

Mgr. Zuzana Šušková

Európsky týždeň športu

Našou účasťou na celoslovenskom podujatí Európskeho týždňa športu sme si i tento školský rok pripomenuli, že pohyb má byť dôležitou súčasťou života každého človeka. Obdobie pandémie zvýraznilo nepríjemné fakty o nedostatku pohybu v živote detí a mládeže, ako i náraste civilizačných chorôb u mladej generácie. Podľa výskumov sa najmä žiaci druhého stupňa hýbu nedostatočne, čo prispieva k nárastu obezity, oslabenej imunity a problémom s chrbticou.

Počas posledného septembrového týždňa sme žiakom zdôrazňovali benefity, ktoré môžu získať pri aktívnom spôsobe života. Na hodinách telesnej a športovej výchovy sme preto zaradili aktivity na zlepšenie zdravého životného štýlu,

ktoré si môžu žiaci naďalej rozvíjať i vo svojom domácom prostredí. Oboznámili sa nielen so základmi stolného tenisu, trénovali postreh a pozornosť, ale žiaci si tiež mohli zacvičiť kruhový tréning, ktorým si precvičili rôzne svalové partie.

Nosná myšlienka uvedomovania si dôležitosti pohybu vo vývine a zdraví detí a mládeže ostáva pre nás aktuálna i v ďalších mesiacoch školského roka 2022/23.

Mgr. Peter Slíž

Svetový deň zvierat

Svetový deň zvierat sa oslavuje každoročne 4. októbra. Prvýkrát bol oslavovaný v roku 1931 vo Florencii počas stretnutia ekologov. Tento deň bol vybraný, pretože naň pripadá sviatok sv. Františka z Assisi, ktorý bol veľkým milovníkom zvierat a je patrónom zvierat a ekologov. Žiaci prvého a druhého ročníka sa na vyučovaní porozprávali o ochrane zvierat a na hodine výtvarnej výchovy vytvorili obrysy zvierat vo farbách jesene. Tretiaci a štvrtáci si dôležitosť zvierat pripomenuli na hodine prírodovedy tvorbou projektu v skupinách o chránených druhoch živočíchov na Slovensku. Svoje práce potom prezentovali pred svojimi spolužiakmi. Žiaci si v tento deň uvedomili, aké dôležité je starať sa o prírodu a správať sa voči nej zodpovedne.

Ing. Karin Benčíková

Plavecké preteky o Pohár mikroregiónu Cedron

Dňa 10. októbra 2022 sa v mojmirovskom kaštieli uskutočnili plavecké preteky o Pohár mikroregiónu Cedron. Na pretekoch sa zúčast-

nili žiaci z prvého a druhého stupňa základných škôl. Plávali v štýloch prsia, znak a kraul.

V celkovom umiestnení škôl obhájila prvé miesto ZŠ Mojmirovce, druhé miesto získala ZŠ Cabaj-Čápor a na treťom mieste sa umiestnila ZŠ Svätoplukovo.

Výsledky žiakov:

Natália Paluchová (1. A) - bronzová medaila
Nina Illéšová (2. A) - dve strieborné medaily
Lucia Kiššová (2. A) - bronzová medaila
Laura Borzová (8. A) - zlatá, strieborná aj bronzová medaila
Katarína Visolajská (8. A) - dve zlaté a jedna strieborná medaila
Samuel Slezák (8. B) - zlatá a dve strieborné medaily

Všetkým pretekárom chceme zaželať, aby sa im v plávaní naďalej darilo a dosahovali čo najlepšie výsledky.

Mgr. Zuzana Illéšová

Výstava na stromoch

Odborné učilište internátne Mojmirovce spolu s elokovaným pracoviskom v Palárikove sa zapojilo do podujatia - výstavy pod názvom Kávová kríza.

Výstava sa konala už ôsmy rok vo viac ako 50 školách a parkoch po celom Slovensku. Realizovaná bola od 1. - 8. októbra 2022 pri príležitosti Svetového dňa dôstojnej práce, ktorý sme si pripomenuli 7. októbra.

Žiaci sa v rámci podujatia dozvedeli zaujímavé fakty o využívaní detskej práce v Kolumbii, o zápasení s chudobou... Získali základné vedomosti o dôstojnej práci: „Dôstojná práca je taká práca, ktorá prebieha v podmienkach slobody, spravodlivosti, istoty a ľudskej dôstojnosti a sú pri nej chránené práva pracovníkov. Tí za ňu dostávajú zodpovedajúcu odmenu spolu so

sociálnym zabezpečením. Zabezpečenie dôstojnej práce pre všetkých sa tak stáva jedným z najúčinnějších spôsobov ako bojovať s globálnou chudobou a s ňou spojenými problémami, ako je napríklad detská práca, potláčanie ľudských práv a pod.“

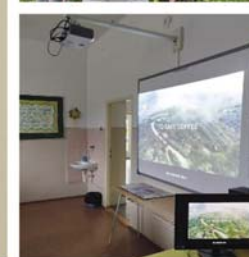
Oboznámili sa s Fairtrade Česko a Slovensko, z. s., čo je platforma organizácií občianskej spoločnosti, ktoré sa zaoberajú etikou obchodu, globálnym rozvojom, udržateľnou spotrebou, ochranou životného prostredia a ľudských práv.

V priebehu týždňa si všetci žiaci prezreli farebné plagáty, fotografie českého dokumentaristu a autora výstavy Stanislava Komínka, so silnou výpovednou výtvarnou a slovnou hodnotou: „Káva je súčasťou väčšiny z nás. Ľudia po celom svete s kávou začínajú svoj deň, stretávajú sa pri nej, dobývajú si energiu alebo so šálkou kávy relaxujú. Každý deň sa podľa odhadov pripraví 1,6 miliardy šálok kávy. Kávu pestuje približne 25 miliónov drobných pestovateľov a veľká časť z nich sa pestovaním tejto plodiny nedokáže dôstojne uživiť.“

Aktuálne texty o káve využijú na vyučovaní najmä žiaci učebných odborov cukrárska výroba a obchodná prevádzka - práca pri príprave jedál, nakoľko sa v odborných predmetoch vyučuje o pochutinách, kam káva neodmysliteľne patrí.

Škola k uskutočnenej výstave získala aj publikácie Top 30 globálneho vzdelávania s podtitulom Svet sa mení, pripravujeme sa naň, Ako funguje Fairtrade, kde sa dozvieme nové informácie aj o pestovaní kaka.

Dostali sme aj Kávové noviny, zaoberajúce sa danou problematikou. Ich čítaním si žiaci so

ŠVVP spestria vyučovací proces.

Za odmenu, že sme sa do podujatia zapojili, máme možnosť si pozrieť dokument It's Bean Too Hot so slovenskými titulkami. Film sa nachádza na súkromnom linku, ktorý má škola k dispozícii. Režisérkou je Hedvika Michnová, ktorá sa zaoberá aj klimatickými zmenami na našej planéte.

Káva je obľúbený každodenný nápoj. Šálka voňavého moku nám spríjemní deň v práci či doma. Najviac kávy sa dopestuje v Kolumbii, Brazílii a vo Vietname. Pri jej pití si môžeme spomenúť na životy pestovateľov. Tešiť sa, že sa máme lepšie a dúfať v skvalitnenie pracovných podmienok ľudí, vďaka ktorým môžeme mať „kávové chvíľky.“

Organizátorkami výstavy v OUI Mojmirovce boli majsterky Jana Adámková a Justína Andrušková.

Výstava na stromoch mala nepochybne vyšší zmysel.

PaedDr. Iveta Štefanovičová
Foto: Jana Adámková

V novembrovom recepte použijeme figy, exotické ovocie, ktoré je čoraz bežnejšie pestované aj u nás. Väčšina z nás ho pozná v podobe sušených plodov, no chutné je aj čerstvé, pričom sa dá použiť ako vhodná ingrediencia do omáčok k rôznym druhom mäsa.

Jelení chrbát s figovou omáčkou a batátovými hranolkami

Potrebuje: (2 porcie)
500 g jelenieho chrbátu

Marináda:
2 bobkové listy
2 vetvičky tymianu a rozmarínu
4 strúčiky cesnaku
mleté čierne korenie
soľ
0,2 dl oleja

Omáčka:
0,2 dl červeného vína alebo vody
100 g masla
10 čerstvých fig

Príloha:
500 g mrazených batátových hranoliek
olej
soľ

Postup:

Jelení chrbát odobľáme od šliach, osolíme. V mise si pripravíme marinádu z bobkových listov, byliniek, cesnaku s troškou mletého čierneho korenia a soli, do ktorej vmiešame olej. Do tejto zmesi vložíme mäso vcelku. Necháme odležať asi 30 minút. Na rozpálenom oleji marinované mäso nakrájame na rezne sprudka opečieme z oboch strán. Mäso

vyberieme. Do výpeku pridáme vodu alebo červené víno s maslom. Necháme zavrieť. Šťavu precedíme a pridáme do nej rozmixované figy (figy umyjeme, pokrájame a uvaríme). Dochutíme soľou. Podávame s dozatista opekanými batátovými hranolkami. Dozdobíme zeleninou.

Dobrá chuť praje
Mária Černeková.

Mgr. Dagmar Kiššová. Foto: Jaroslav Horváth

Novinky v potravinárstve na SPU v Nitre

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre tvorí EIT Food Hub na Slovensku už od roku 2019 a je uznávaným dôležitým hráčom v miestnych inovačných ekosystémoch, ktorý pracuje na tom, aby bol potravinový systém udržateľnejší, zdravší a dôveryhodnejší.

EIT Food ako jeden z inovatívnych spoločenstiev Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) prináša riešenie globálnych výziev v agropotravinárskom sektore. Aktivity, ktoré realizuje EIT Food Hub na SPU v Nitre, sú smerované na prilákanie a rozvoj talentov z radu študentov a inovátorov, podporu spolupráce v agropotravinárstve, ale aj na zapájanie širokej verejnosti pri vytváraní zmien v potravinovom systéme.

EIT Food Hub každý rok organizuje aj Awareness day na šírenie povedomia o inováciách a nových trendoch v agropotravinárstve. Tento rok bol organizovaný ako súčasť 15. ročníka medzinárodnej vedeckej konferencie FoodBioTech, kde boli predstavené jedlé kvety a jedlý hmyz ako menej známe a netradičné zdroje potravín a potraviny budúcnosti. Podujatie zároveň ponúklo odbornú diskusiu na témy biológie a biotechnológie, hygiena a bezpečnosť potravín, zdravie a rizikové faktory, ale aj inovácie a trendy v potravinárstve.

Zaujímavé praktické workshopy

Ďalším z úspešných podujatí EIT Food Hub-u na SPU v Nitre bol workshop o mede ako často používanom, ale aj často falšovanom potravinárskom výrobku. Odborný workshop Honey

Labs rozšíril študentom, akademikom a všetkým milovníkom medu poznatky o zložení medu a jeho vlastnostiach, vrátane biologických aktivít, zdravotných benefitoch, medicínskom využití a vývoji nových kvalitatívnych testov s ohľadom na funkčnosť medu. Praktická časť workshopu zahŕňala identifikáciu pravého medu od včelára a falšovaného medu a senzorické hodnotenie medov obohatených o rastlinné prídavky.

V rámci Týždňa vedy a techniky na Slovensku EIT Food Hub na SPU v Nitre organizuje Kávový workshop, ktorý prinesie nielen zaujímavé fakty o káve, ale navyše účastníci získajú príležitosť upraviť si vlastnú kávu a odhaliť tajomstvá prípravy výbornej kávy.

Vývoj funkčných potravín

Aj vďaka EIT Food Hub-u na SPU v Nitre sa na pulty predajní dostalo prvé funkčné jedlo určené pre seniorov. Tento inovatívny potravinársky produkt vyvinula potravinárska spoločnosť Maxim Pharm v spolupráci so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre Fakultou biotechnológie a potravinárstva a univerzitným Výskumným centrom AgroBioTech. Finálny výrobok – bielkovinová raňajková kaša je výživovo presne modifikovaná pre skupinu ľudí nad 65 rokov a navyše spĺňa chuťové a výživové preferencie starších spotrebiteľov.

Aj tento rok SPU v Nitre pracuje v spolupráci s mladými spotrebiteľmi a potravinárskou spoločnosťou Pierre Baguette na vytváraní návrhov zdravého inovatívneho potravinárskeho produktu, ktorý bude primárne určený pre adolescentov.

Autoškola PANTER

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie sk. B, B96

**Posledné kurzy
vodičských oprávnení
za starých podmienok**

Garancia ceny!

Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň

♠ Infolinka: 0905 554 888